

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. syyskuuta 2021
(OR. en)

11557/21

Toimielinten välinen asia:
2021/0283 (NLE)

ENV 605
JUR 478
INF 245
ONU 73
RELEX 736

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	3. syyskuuta 2021
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2021) 532 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemännessä kokouksessa käsiteltäviin yleissopimuksen määräysten noudattamista koskeviin asioihin ACCC/C/2008/32 ja ACCC/C/2015/128

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2021) 532 final.

Liite: COM(2021) 532 final

Bryssel 3.9.2021
COM(2021) 532 final

2021/0283 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemännessä kokouksessa käsiteltäviin yleissopimuksen määräysten noudattamista koskeviin asioihin ACCC/C/2008/32 ja ACCC/C/2015/128

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemännessä kokouksessa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, kun kyseessä on aikomus hyväksyä päätös VII.8f, joka koskee Euroopan unionille yleissopimuksessa asetettujen velvoitteiden noudattamista

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Århusin yleissopimus

Yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa, jäljempänä 'Århusin yleissopimus'¹, on Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) alainen monenvälinen ympäristösopimus.

Euroopan yhteisö hyväksyi Århusin yleissopimuksen 17. helmikuuta 2005² ja antoi sen allekirjoittamisen yhteydessä myös julistuksen³. Kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat sopimuksen sopimuspuolia. Asetuksella (EY) N:o 1367/2006, jäljempänä 'Århus-asetus', edistetään yleissopimuksen täytäntöönpanoa EU:n toimielinten ja elinten osalta⁴.

2.2. Århusin yleissopimus

Århusin yleissopimuksen sopimuspuolet kokoontuvat joka neljäs vuosi, ja yksi asialistan pysyvistä kohdista koskee sitä, noudattavatko sopimuspuolet yleissopimuksen määräyksiä. Yleissopimuksen 15 artiklan mukaisesti perustettu valvontakomitea arvioi yleissopimuksen määräysten noudattamista. Valvontakomitean päätelmät ovat lopullisia.

Komitean päätelmät toimitetaan Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksen hyväksyttäväksi yleissopimuksen määräysten noudattamisen arviointia koskevan päätöksen I/7⁵ säännön 37 mukaisesti. Jos ne hyväksytään, ne saavat Århusin yleissopimuksen virallisen tulkinnan aseman ja näin ollen niistä tulee sopimuspuolia ja yleissopimuksen elimiä sitovia päätelmiä.

Sopimuspuolten kokouksessa päätökset tehdään yleensä yksimielisesti. Jos kaikki keinot yksimielisyyden saavuttamiseksi on käytetty, asiakysymyksiä koskevat päätökset tehdään läsnä olevien ja äänestävien sopimuspuolten äänen kolmen neljäsosan enemmistöllä⁶. EU:lla on 27 ääntä 46 äänen kokonaismäärästä, jos kaikki sopimuspuolet ovat läsnä.

EU:n kannat vahvistetaan neuvoston kansainvälisten ympäristöasioiden työryhmässä ennen sopimuspuolten kokousta.

¹ Julkaistu UNECE:n verkkosivuilla.

<http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>

² Neuvoston päätös 2005/370/EY, EUVL L 124, 17.5.2005, s. 1.

³ EU:n julistus on julkaistu UNECE:n verkkosivuilla kohdassa "Declarations and Reservations", ks. <https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&msgid=XXVII-13&chapter=27&clang=en>

⁴ EUVL L 264, 25.9.2006, s. 13.

⁵ Saatavilla osoitteessa [g0430994.doc \(unece.org\)](http://www.unece.org)

⁶ Työjärjestyksestä koskeva päätös I/1 (ks. erityisesti päätöksentekoa koskeva sääntö 35), ks. <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/mop1/ece.mp.pp.2.add.2.e.pdf>

2.3. Århusin yleissopimuksen suunniteltu säädös

Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten on määrä hyväksyä 18.–20. lokakuuta 2021 pidettävässä seitsemännessä kokouksessaan päätös VII.8f, joka koskee sitä, noudattaako Euroopan unioni yleissopimuksen määräyksiä, jäljempänä 'suunniteltu säädös'.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on määrittää, noudattaako Euroopan unioni yleissopimuksen määräyksiä erityisesti tapausten ACCC/C/2008/32 ja ACCC/C/2015/128 osalta, ja vahvistaa edellytykset, jotka ovat tarpeen määräysten noudattamisen varmistamiseksi ja mahdollisesti säännöllistä raportointia koskevien velvoitteiden määrittämiseksi sekä asianomaisen sopimuspuolen kehittämiseksi toteuttamaan kiireellisiä toimenpiteitä määräysten noudattamisen varmistamiseksi.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Komitea esitti 17. maaliskuuta 2017 päätelmänsä asiassa ACCC/C/2008/32, jonka valtioista riippumaton järjestö, jäljempänä 'kansalaisjärjestö', *ClientEarth* oli pannut vireille ja joka koski muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta EU:n tasolla⁷. Komitea katsoi, että vireillepano-oikeutta Euroopan unionin tuomioistuimissa koskevat perussopimuksen määräykset, sellaisina kuin komitea niitä tulkitsee, sekä muutoksenhakuoikeutta hallintoviranomaiselta koskevat Århus-asetuksen mukaiset perusteet rikkovat Århusin yleissopimusta.

Toisessa yleissopimuksen määräysten noudattamista koskevassa asiassa ACCC/C/2015/128⁸, jota koskevat päätelmät annettiin 17. maaliskuuta 2021, komitea totesi EU:n rikkovan yleissopimusta, koska yleisöllä ei ollut mahdollisuutta käyttää hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä valtioneuvoston toimienpiteistä annettujen Euroopan komission päätösten riitauttamiseksi.

Komissio antoi 14. lokakuuta 2020 ehdotuksen Århus-asetuksen muuttamisesta⁹ ja tiedonannon muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta¹⁰ vastauksena komitean asiassa ACCC/C/2008/32 esittämiin päätelmiin. Kyseessä oli vastaus neuvoston komissiolle esittämään kehoitukseen¹¹ antaa lainsäädäntöehdotus ja komission Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa tiedonannossa antamiin sitoumuksiin.

Lainsäädäntöprosessin lopullisena tuloksena kolmikantaneuvotteluissa päästiin 12. heinäkuuta 2021 poliittiseen yhteisymmärrykseen, joka koski kaikkia valvontakomitean asiassa ACCC/C/2008/32 esille ottamia ongelmakysymyksiä.

Asia ACCC/C/2015/128 liittyy Århus-asetukseen sisältyviin valtioneuvoston päätöksiä koskeviin poikkeuksiin, joita edellä mainittu komission lainsäädäntöehdotus ei kattanut. Komissio antoi kuitenkin 12. heinäkuuta 2021 pidetyissä kolmikantaneuvotteluissa osana tarkistetun Århus-

⁷ Asiaan ACCC/C/2008/32 liittyvät päätelmät ja suositukset saatavilla osoitteissa https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2008.32_european-union ja https://unece.org/env/pp/cc/accc.m.2017.3_european-union

⁸ https://unece.org/sites/default/files/2021-03/C128_EU_findings_advance%20unedited.pdf

⁹ COM(2020) 642.

¹⁰ COM(2020) 643.

¹¹ Neuvoston päätös (EU) 2018/881, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2018, komission pyytämistä toimittamaan tutkimus unionin vaihtoehtoista löytää ratkaisuja Århusin yleissopimuksen valvontakomitean asiassa ACCC/C/2008/32 esittämiin päätelmiin, ja mikäli aiheellista tutkimuksen tulosten perusteella, toimittamaan ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 1367/2006 muuttamisesta (ST/9422/2018/INIT, EUVL L 155, 19.6.2018, s. 6–7).

asetuksen hyväksymiseen johtanutta kompromissia lausuman, jossa se sitoutui arvioimaan tässä asiassa tehdyt päätelmät ja julkaisemaan tulokset vuoden 2022 loppuun mennessä. Komissio totesi myös, että se aikoo tarvittaessa esittää vuoden 2023 loppuun mennessä toimenpiteitä kysymyksen ratkaisemiseksi ottaen huomioon Århusin yleissopimuksen mukaiset EU:n ja sen jäsenvaltioiden velvoitteet ja valtioneuvostoa koskevat unionin oikeuden säännöt.

Tämä aloite koskee luonnosta neuvoston päätökseksi, joka kattaa nämä kaksi asiaa. Näin ollen EU voi ilmaista yhtenäisen kannan sopimuspuolten kokouksessa 18.–20. lokakuuta 2021.

Asian ACCC/C/2008/32 osalta EU odottaa sopimuspuolten kokouksen olevan yhtä mieltä siitä, että sen jälkeen kun EU:n toimenpiteet on hyväksytty ja ne ovat tulleet voimaan, niillä varmistetaan Århusin yleissopimuksen määräysten noudattaminen. Koska luonnos sopimuspuolten kokouksen päätökseksi on laadittu ennen Århus-asetusta koskevan lainsäädäntömenettelyn virallista päättymistä, EU:n voi olla tarpeen pyytää sopimuspuolten kokouksen päätösluonnoksen saattamista ajan tasalle, jotta se vastaa täysin tätä EU:ssa tapahtunutta erittäin merkittävää kehitystä.

Valtioneuvostoa koskevan asian osalta EU hyväksyy päätöksen, jossa päätelmät pannaan merkille, mutta niitä ei hyväksytä. Se aikoo palata asiaan sopimuspuolten seuraavassa kokouksessa, joka on määrä pitää vuonna 2025, ja huolehtia yleissopimukseen liittyvästä raportoinnista komission lausumassa asetettuihin määräaikoihin mennessä.

Edellä esitetyn perusteella EU:n olisi tulevassa sopimuspuolten seitsemännessä kokouksessa hyväksyttävä asiaa ACCC/C/2008/32 koskevat päätelmät, jollei tämän neuvoston päätösluonnoksen säännöksistä muuta johdu. Lisäksi EU:n olisi todettava panneensa merkille asiaa ACCC/C/2015/128 koskevat päätelmät mutta pyydettävä, että näiden päätelmien hyväksyminen lykätään sopimuspuolten kahdeksanteen kokoukseen.

Lisäksi on olennaisen tärkeää, että yleissopimuksessa tunnustetaan EU:n kansallisten tuomioistuinten keskeinen asema unionin oikeuden yleisinä tuomioistuimina¹² ja SEUT-sopimuksen 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisumenettely pätevänä vireillepano- ja muutoksenhakukeinona ympäristöasioissa. Tämä olisi otettava huomioon sopimuspuolten kokouksessa hyväksytyn päätöksen tekstissä.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa

¹² Lausunto 1/09, *Yhdistetyn patenttioikeudenkäyntijärjestelmän perustaminen*, EU:C:2011:123, 80 kohta.

myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjät antaa”¹³.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Århusin yleissopimus on Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission puitteissa tehdyllä sopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka sopimuspuolten kokouksen on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla Århusin yleissopimuksen 15 artiklan ja yleissopimuksen määräysten noudattamisen arviointia koskevan päätöksen I/7 säännösten ja erityisesti sen säännön 37 mukaisesti¹⁴.

Sen sijaan suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta yleissopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tarkoitus ja sisältö liittyvät ympäristöpolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta luettuna yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

¹³ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

¹⁴ Viitattu edellä.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemännessä kokouksessa käsiteltäviin yleissopimuksen määräysten noudattamista koskeviin asioihin ACCC/C/2008/32 ja ACCC/C/2015/128****EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka**

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Århusin yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa¹⁵, jäljempänä 'Århusin yleissopimus', hyväksyttiin Euroopan yhteisön puolesta 17 päivänä helmikuuta 2005 neuvoston päätöksellä 2005/370/EY¹⁶.
- (2) Århusin yleissopimuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolten kokous voi antaa päätöksiä yleissopimuksen määräysten noudattamisesta.
- (3) Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten on määrä hyväksyä 18–20 päivänä lokakuuta 2021 pidettävässä seitsemännessä kokouksessaan päätös VII.8f, joka koskee Euroopan unionille yleissopimuksessa asetettujen velvoitteiden, mukaan lukien asioissa ACCC/C/2008/32 ja ACCC/C/2015/128 esitettyjen päätelmien, noudattamista.
- (4) On aiheellista vahvistaa Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksessa unionin puolesta otettava kanta, koska päätös VII.8f, joka koskee Euroopan unionille yleissopimuksessa asetettujen velvoitteiden noudattamista, sitoo unionia.
- (5) Unioni pani yleissopimuksen velvoitteet EU:n toimielinten ja elinten osalta täytäntöön erityisesti tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin 6 päivänä syyskuuta 2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1367/2006, jäljempänä 'Århus-asetus'.
- (6) Århusin yleissopimuksen 15 artiklan nojalla perustettiin Århusin yleissopimuksen valvontakomitea, jäljempänä 'komitea', joka on toimivaltainen arvioimaan, miten sopimuspuolet noudattavat yleissopimuksen määräyksiä. Yleissopimuksen määräysten

¹⁵ <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>

¹⁶ Neuvoston päätös 2005/370/EY, tehty 17 päivänä helmikuuta 2005, tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 124, 17.5.2005, s. 1).

noudattamisen arviointia koskevan päätöksen I/7 säännön 37 mukaan sopimuspuolten kokouksen on puolestaan hyväksyttävä komitean päätelmät.

- (7) Unioni vastaanotti 17 päivänä maaliskuuta 2017 päätelmät asiassa ACCC/C/2008/32, joka koski muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta EU:n tasolla¹⁷. Komitea katsoi päätelmiensä 123 kohdassa, että ”*kyseinen sopimuspuoli ei noudata yleissopimuksen 9 artiklan 3 ja 4 kohtaa siltä osin kuin on kyse yleisöön kuuluvien muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta, koska sen enempää Århus-asetuksella kuin EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännöllä ei panna kyseisistä kohdista johtuvia velvoitteita täytäntöön eikä niissä noudateta niitä.*”
- (8) EU antoi Århusin yleissopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä yleissopimuksen elimille ilmoituksen, jonka se toisti yleissopimuksen hyväksymisen yhteydessä; tämän ilmoituksen mukaan ”*yhteisön institutionaalisissa ja oikeudellisissa puitteissa [...] yhteisön toimielimet soveltavat yleissopimusta asiakirjojen saatavuutta koskevien tämänhetkisten ja tulevien sääntöjensä sekä muiden yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvien, asiaa koskevien yhteisön säännösten mukaisesti.*”
- (9) Århus-asetuksen mukainen hallinnollinen uudelleentarkastelu täydentää unionin yleistä tuomioistuinvalvonnan järjestelmää, jonka puitteissa yleisöön kuuluvilla on mahdollisuus saattaa hallintotoimet uudelleen tutkittaviksi nostamalla kanne suoraan unionin tasolla SEUT-sopimuksen 263 artiklan 4 kohdan nojalla sekä SEUT-sopimuksen 267 artiklan mukaisesti kansallisten tuomioistuinten kautta, jotka ovat erottamaton osa perussopimusten mukaista unionin järjestelmää. Sillä, että kansallisilla tuomioistuimilla on SEUT-sopimuksen 267 artiklan nojalla toimivalta esittää ennakkoratkaisupyyntö Euroopan unionin tuomioistuimelle, on olennainen merkitys tässä järjestelmässä. SEUT-sopimuksen 267 artiklan mukaan jäsenvaltioiden kansalliset tuomioistuimet ovat unionin oikeuden yleisinä tuomioistuinina erottamaton osa EU:n oikeussuojajärjestelmää¹⁸.
- (10) Ottaen huomioon komitean asiassa ACCC/C/2008/32 esille ottamat ongelmakysymykset komissio esitti 14 päivänä lokakuuta 2020 lainsäädäntöehdotuksen¹⁹ Århus-asetuksen muuttamiseksi, ja lainsäädäntövallan käyttäjät hyväksyivät sen epävirallisesti kolmikantaneuvotteluissa 12 päivänä heinäkuuta 2021. Muutetulla Århus-asetuksella varmistetaan nyt, että unionin lainsäädäntö on muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevien Århusin yleissopimuksen määräysten mukainen tavalla, joka on yhteensopiva unionin oikeuden peruseräkkeiden ja sen tuomioistuinvalvontaa koskevan järjestelmän kanssa.
- (11) Komissio on tiedottanut valvontakomitealle poliittisen yhteisymmärryksen yksityiskohdista 16 päivänä heinäkuuta 2021, toimittanut komitealle tekstin konsolidoidun version 23 päivänä heinäkuuta 2021 sen tultua hyväksytyksi pysyvien edustajien komiteassa ja lähettänyt komitealle lainsäädäntömenettelyn lopullisen tuloksen, mukaan lukien *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* [xxx päivänä lokakuuta 2021] julkaistun tekstin. Sopimuspuolten kokouksen päätöksessä olisi sen

¹⁷ http://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/C2008-32/Findings/C32_EU_Findings_as_adopied_advance_unedited_version.pdf

¹⁸ SEUT-sopimuksen 218 artiklan 11 kohdan nojalla annettu unionin tuomioistuimen lausunto 1/09 (täysistunto), 8.3.2011, yhdistetyn patenttioikeudenkäyntijärjestelmän perustaminen, ECLI:EU:C2011:123, 80 kohta.

¹⁹ COM(2020) 642.

vuoksi suhtauduttava myönteisesti näihin uusiin toimenpiteisiin ja pantava merkille, että kun ne ovat tulleet voimaan, ne vastaavat kaikilta osin valvontakomitean asiassa ACCC/C/2008/32 esittämiin päätelmiin.

- (12) Asiassa ACCC/C/2015/128²⁰, jota koskevat päätelmät esitettiin 17 päivänä maaliskuuta 2021, komitea totesi EU:n rikkovan yleissopimusta, koska yleisöön kuuluvilla ei ollut mahdollisuutta käyttää hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä valtioneuvoston toimenpiteitä koskevien Euroopan komission päätösten riitauttamiseksi.
- (13) Komissio pani merkille komitean asiassa ACCC/C/2015/128 esittämät ongelmakysymykset ja päätelmät ja antoi osana tarkistetun Århus-asetuksen hyväksymiseen johtanutta kompromissia lausuman, jossa sitouduttiin ”*analysoimaan päätelmien vaikutuksia ja arvioimaan käytettävissä olevia vaihtoehtoja. Komissio saattaa tämän arvioinnin päätökseen ja julkaisee sen vuoden 2022 loppuun mennessä. Komissio aikoo tarvittaessa esittää vuoden 2023 loppuun mennessä toimenpiteitä kysymyksen ratkaisemiseksi ottaen huomioon Århusin yleissopimuksen mukaiset EU:n ja sen jäsenvaltioiden velvoitteet ja valtioneuvoston päätöksiä koskevat unionin oikeuden säännöt.*”
- (14) Asioita ACCC/C/2008/32 ja ACCC/C/2015/128 koskevat päätelmät toimitetaan lokakuussa 2021 Genevessä Sveitsissä järjestettävän Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemännenten kokouksen vahvistettaviksi päätösluonnoksena VII.8f²¹, jolloin ne saisivat Århusin yleissopimuksen virallisen tulkinnan aseman ja näin ollen niistä tulisi sopimuspuolia ja yleissopimuksen elimiä sitovia päätelmiä.
- (15) Asian ACCC/C/2015/128 osalta unionin olisi kuitenkin edellä mainitun lausuman mukaisesti sitouduttava analysoimaan päätelmien vaikutuksia ja arvioimaan käytettävissä olevia vaihtoehtoja EU:n oikeusjärjestyksen puitteissa ja sen erityispiirteiden mukaisesti. Tämän olisi tarkoitus mahdollistaa se, että komissio voi saattaa lausumassa mainitun arvioinnin päätökseen ja julkaista sen ja esittää tarvittaessa toimenpiteitä valvontakomitean esille ottaman kysymyksen ratkaisemiseksi lausumassa ilmoitetuissa määräajoissa ja ottaen huomioon valtioneuvoston asioita koskevat EU:n oikeusjärjestyksen erityispiirteet. Sen vuoksi unionin olisi myös ehdotettava, että sopimuspuolten kokous lykkää asiaa ACCC/C/2015/128 koskevien päätelmien hyväksymisen sopimuspuolten kahdeksanteen kokoukseen sen sijaan, että se vahvistaisi nämä päätelmät,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemännessä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta päätösluonnokseen VII.8f, joka koskee unionille Århusin yleissopimuksessa asetettujen velvoitteiden noudattamista asiassa ACCC/C/2008/32, on hyväksyä edellä mainittu päätösluonnos ja päätelmät. Unionin olisi kuitenkin varmistettava, että päätöksessä otetaan huomioon seuraavat seikat:

- Päätöksessä olisi suhtauduttava myönteisesti siihen, että EU on toteuttanut kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistamiseksi päätelmien noudattamisen ja tarjotakseen yleisölle, jota asia koskee, muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden ympäristöasioissa yleissopimuksen 9 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti. Päätöksessä

²⁰ https://unece.org/sites/default/files/2021-03/C128_EU_findings_advance%20unedited.pdf

²¹ <https://unece.org/environment/documents/2021/08/item-7-b-draft-decision-vii8f-concerning-compliance-european-union>.

olisi myös selvennettävä, että kun kaikki tarkistetun Århus-asetuksen säännökset ovat tulleet voimaan, EU ei enää riko yleissopimuksen määräyksiä asian ACCC/C/2008/32 osalta.

- Jos päätösluonnoksessa toistetaan, että valvontakomitea ei hyväksy ennakkoratkaisumenettelyä, tämä olisi torjuttava. On olennaisen tärkeää, että päätöksessä tunnustetaan EU:n kansallisten tuomioistuinten keskeinen asema unionin oikeuden yleisinä tuomioistuimina ja SEUT-sopimuksen 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisumenettely pätevänä muutoksenhakukeinona.

2 artikla

Århusin yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemännessä kokouksessa unionin puolesta otettava kanta päätösluonnokseen VII.8f, joka koskee unionille Århusin yleissopimuksessa asetettujen velvoitteiden noudattamista asiassa ACCC/C/2015/128, olisi oltava se, että valvontakomitean esittämät ongelmakysymykset ja päätelmät pannaan merkille. Päätöksessä olisi myös toistettava Århus-asetuksen tarkistamista käsitellessä viimeisissä kolmikantaneuvotteluissa 12 päivänä heinäkuuta 2021 annetun komission lausuman sanamuoto.

Lausumassa todetaan seuraavaa:

”Komissio on edelleen sitoutunut varmistamaan, että EU noudattaa kansainvälisiä velvoitteitaan Århusin yleissopimukseen liittyvissä asioissa, ja panee tässä yhteydessä merkille Århusin yleissopimuksen valvontakomitean 17 päivänä maaliskuuta 2021 asiassa ACCC/C/2015/128²² esittämät valtioneuvoston koskevat ongelmakysymykset ja päätelmät. Päätelmissä kehoitetaan EU:ta toteuttamaan tarvittavat lainsäädäntö-, sääntely- ja muut toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Århus-asetusta muutetaan tai annetaan uutta Euroopan unionin lainsäädäntöä, jotta yleisöön kuuluvilla on selvästi mahdollisuus käyttää hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä Euroopan komission SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdan nojalla tekemien EU:n ympäristölainsäädännön vastaisten valtioneuvoston toimenpiteitä koskevien päätösten riittävyyden varmistamiseksi yleissopimuksen 9 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti.”

Komissio analysoi parhaillaan päätelmien vaikutuksia ja arvioi käytettävissä olevia vaihtoehtoja. Komissio saattaa tämän arvioinnin päätökseen ja julkaisee sen vuoden 2022 loppuun mennessä. Komissio aikoo tarvittaessa esittää vuoden 2023 loppuun mennessä toimenpiteitä kysymyksen ratkaisemiseksi ottaen huomioon Århusin yleissopimuksen mukaiset EU:n ja sen jäsenvaltioiden velvoitteet ja valtioneuvoston koskevat unionin oikeuden säännöt.”

Tämän mukaisesti unionin olisi sitouduttava analysoimaan päätelmien vaikutuksia ja arvioimaan käytettävissä olevia vaihtoehtoja EU:n oikeusjärjestyksen puitteissa ja sen erityispiirteiden mukaisesti. Lisäksi sen olisi sitouduttava saattamaan tämä arviointi päätökseen ja julkaisemaan se vuoden 2022 loppuun mennessä. Sen olisi tarvittaessa sitouduttava myös esittämään vuoden 2023 loppuun mennessä toimenpiteitä kysymyksen ratkaisemiseksi ottaen huomioon Århusin yleissopimuksen mukaiset EU:n ja sen jäsenvaltioiden velvoitteet ja valtioneuvoston koskevat unionin oikeuden säännöt.

Tämän olisi tarkoitus mahdollistaa se, että komissio voi saattaa lausumassa mainitun arvioinnin päätökseen ja julkaista sen ja esittää tarvittaessa toimenpiteitä valvontakomitean esille ottaman kysymyksen ratkaisemiseksi lausumassa ilmoitetuissa määräajoissa.

²² Ks. https://unece.org/env/pp/cc/accc.c.2015.128_european-union, 132 kohta.

Sen vuoksi unionin olisi myös ehdotettava, että sopimuspuolten kokous lykkää asiaa ACCC/C/2015/128 koskevien päätelmien hyväksymisen sopimuspuolten kahdeksanteen kokoukseen sen sijaan, että se vahvistaisi nämä päätelmät.

3 artikla

Muista tämän päätöksen mukaista toimintatapaa vastaavista vähäisistä muutoksista voidaan sopia paikan päällä koordinoiden ja ottaen huomioon mahdolliset neuvottelut päätösluonnoksesta VII.8f.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*